

SVEUČILIŠTE U ZADRU
Odjel za pedagogiju
Obala kralja Petra Krešimira IV. br. 2
23000 ZADAR

PLAN I PROGRAM
SVEUČILIŠNOG DIPLOMSKOG
DVOPREDMETNOG STUDIJA PEDAGOGIJE

Zadar, lipanj 2013.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. OPĆI DIO	5
2.1. Naziv studija	5
2.2. Nositelj i izvođač studija	5
2.3. Trajanje studija	5
2.4. Uvjeti upisa na studij	5
2.5. Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije	5
2.6. Akademski naziv koji se stječe završetkom studija	5
3. OPIS PROGRAMA	6
3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija	6
3.1.1. Popis obveznih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova	6
3.1.2. Popis izbornih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova	6
3.2. Opis kolegija	7
3.2.1. Opis obveznih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije	7
3.2.2. Opis izbornih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije	17
3.3. Nastavni plan sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije	29
3.4. Popis kolegija koje studenti mogu izabrati s drugih sveučilišnih Odjela u Zadru	32
3.5. Popis kolegija i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku	32
3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova	32
3.7. Način završetka studija	32
3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij	32
4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA	32
4.1. Mjesto izvođenja studijskog programa	32
4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija	33
4.3. Imena nastavnika i suradnika koji će sudjelovati u izvođenju programa	33
4.4. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave	33
4.5. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika	33
4.6. Procjena troškova studija po studentu	33
4.7. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa pedagogije	33

1. UVOD

Studijski program diplomskog studija pedagogije na Sveučilištu u Zadru izrađen je prema "Uputama za sastavljanje prijedloga preddiplomskih i diplomskih studijskih programa", koje je donijelo Povjerenstvo Rektorskog zbora za pripremu i praćenje implementacije Bolonjske deklaracije, a u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, broj: 01-081-03-2660/2, Zagreb, 23. srpnja 2003.; Zakona o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima (NN br. 129/99); te u skladu s ECTS kriterijima (europski sustav prijenosa bodova) i uvažavanje standarda Bolonjske deklaracije i drugih proklamiranih europskih standarda koji se odnose na reformu visokog školstva.

Odjel za pedagogiju Sveučilišta u Zadru, kao i bivši Odsjek za pedagogiju pri Filozofskom fakultetu, desetljećima realizira studij pedagogije evidentirajući permanentno povećavanje interesa studenata za upis na ovaj studijski program. Nastavnici Odjela za pedagogiju ujedno su nositelji znanstveno-istraživačkih projekata koje podržava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, a zadnjih godina ostvarena je suradnja i s drugim europskim sveučilištima.

Odjel za pedagogiju Sveučilišta u Zadru permanentno participira u obrazovanju nastavnika s obzirom na temeljnu usmjerenost svih studijskih grupa bivšeg Filozofskog fakulteta, a danas najvećeg broja studijskih programa Sveučilišta u Zadru.

Program dosadašnjeg studija pedagogije profilirao je stručnjake koji su se u najvećem broju zapošljavali u predškolskim ustanovama, te osnovnoj i srednjoj školi na poslovima pedagoga. Školski pedagog je participirao u razvojno-pedagoškim službama ostvarivanjem organizacijskih, instruktivno-pedagoških, metodičkih i istraživačkih poslova u životu osnovne i srednje škole. Profesionalni okvir svoje djelatnosti pedagog je našao u rješavanju odgojno-obrazovnih problema i u suradnji s nastavnicima, te u suradnji s psiholozima, defektolozima i socijalnim radnicima u nastojanju poboljšanja i usavršavanja nastave i cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa.

a) Razlozi za studij pedagogije

Rezultati niza istraživanja upućuju na potrebu formiranja, razvijanja i usavršavanja stručno-razvojnih službi u funkciji unapređenja i kvalitetnijeg odgojno-obrazovnog rada u kojima su poslovi i zadatci pedagoga posve jasni.

Uloga djelovanja pedagoga evidentna je u:

- organizaciji, planiranju i programiranju rada škole,
- didaktičko-metodičkom unapređenju nastavnog rada,
- neposrednom praćenju nastavnog i odgojno-obrazovnog rada u školi i drugim odgojno-obrazovnim ustanovama,
- permanentnom obrazovanju odgajatelja, učitelja i nastavnika,
- savjetodavnom radu s roditeljima, učenicima i nastavnicima,
- suradnji s psiholozima, defektolozima i socijalnim radnicima,
- koordinaciji s državnim i regionalnim ustanovama i nadležnim prosvjetnim službama relevantnima za rad odgojno-obrazovnih ustanova,
- praćenju i radu s djecom s poteškoćama u učenju i ponašanju,
- praćenju i radu s djecom koja trebaju pomoć u različitim odgojno-obrazovnim situacijama (bježanje s nastave, izostanci, nasilje u školama i sl.),
- kreiranju odgojno-obrazovnih programa koji poboljšavaju školsku i razrednu klimu,
- poticanju nastavnika u korištenju odgojno-obrazovnih, didaktičkih i metodičkih inovacija i novih odgojno-obrazovnih tehnologija,
- sveukupnoj humanizaciji odnosa u odgojno-obrazovnim ustanovama i zajedno s nastavnicima u kreiranju slobodnih aktivnosti učenika,
- pomaganju učeniku i roditelju u rješavanju sukoba i međusobnom razumijevanju,
- provođenju akcijskih i dr. istraživanja, prezentiranju i vrednovanju dobre i loše prakse u školi, te razmjeni iskustava s drugim školama,
- u vođenju, provedbi i vrednovanju pedagoških inovacija,
- timskom ispitivanju tržišta rada i preoblikovanju školskih programa,
- profesionalnoj orijentaciji i
- vođenju školske i nastavne dokumentacije.

Pedagog participira u više od 90% poslova razvojno-pedagoškog karaktera, dok su drugi stručni suradnici usmjereni na uža područja stručnog djelovanja.

Pedagog, zajedno s ostalim stručnim suradnicima škole, potiče odgojno-obrazovne inicijative, unapređuje odgojno-obrazovnu djelatnost, poboljšava kvalitetu nastavnog i školskog rada, istražuje, prezentira, zajedno s realizatorima programa vrednuje i predlaže mjere podizanja kvalitete složenog odgojno-obrazovnog procesa.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje i prethodnim znanstveno-stručnim uvidima u potrebe odgojno-obrazovne djelatnosti i tržišta rada, stručno osposobljen pedagog nalazi svoje mjesto u svim odgojno-obrazovnim ustanovama, od dječjih vrtića, osnovnih škola, srednjih škola, odgojnih domova, učeničkih domova, do svih drugih ustanova koje se bave formalnim i neformalnim odgojem, obrazovanjem, školovanjem i osposobljavanjem.

Preddiplomski studijski program pedagogije temeljen je na suvremenim znanstvenim i stručnim spoznajama iz područja odgoja i obrazovanja, a koncepcija studija temelji se na deduktivno-induktivnom pristupu opravdavajući time svoju svrhovitost. Opća znanja i opće kompetencije, u kombinaciji sa studijskim sadržajima psihologije, omogućuju studentu pokretljivost na druge studijske programe. Studijski program putem obrazovnih ishoda i kompetencija omogućuju zadovoljavanje potreba za ovim kadrom u različitim sektorima.

Programski sadržaji studija pedagogije ekvivalentni su sa studijima pedagogije u Njemačkoj, te s nastavničkim obrazovanjem u skandinavskim europskim zemljama.

b) Dosadašnja iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Katedra za pedagogiju pri Filozofskom fakultetu u Zadru osnovana je 1958. godine. 1961. katedra razvija trogodišnji studij pedagogije u kombinaciji s dvopredmetnim studijskim grupama. 1966. se formira Odsjek za pedagogiju s Katedrom za opću pedagogiju i Katedrom za didaktiku s metodikom.

Osim studijskog programa pedagogije nastavnici Odsjeka realizirali su program nastavničkog obrazovanja za sve studijske grupe Filozofskog fakulteta, što rade i danas kao sastavnica Sveučilišta u Zadru. Istodobno, Odjel za pedagogiju realizira Program pedagoško-psihološkog didaktičko-metodičkog osposobljavanja nastavnika koji nisu stekli nastavničko obrazovanje (pravnici, ekonomisti, informatičari, kemičari, biotehnolozi, prehrambeni tehnolozi, liječnici, inženjeri prometa, i dr.).

Od pokretanja studija pedagogije akademske godine 1961./62. do početka rada Odjela za pedagogiju Sveučilišta u Zadru 2009. godine diplomiralo je gotovo 1000 pedagoga.

c) Svrhovitost sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije je vidljiva iz potreba tržišta rada u javnom i privatnom sektoru. Tu prije svega mislimo na postojeće potrebe školskog sustava i potrebe uvođenja koncepcije cjeloživotnog učenja te ulogu školskog i drugih profila pedagoga u razvoju obrazovne djelatnosti.

Studijski program, u širem kontekstu, višestruko ide ususret potrebama preoblikovanju suvremenog društva u »društvo znanja«, a u užemu smislu ide ususret potrebama preoblikovanja sustava hrvatskog školstva u skladu s europskim trendovima i promjenama u području elementarnog obrazovanja, formalnog kvalificiranja, neformalnog i informalnog obrazovanja.

Budući da odgojno obrazovne ustanove, kako na pojedinim razinama sustava tako i u pojedinim sredinama, imaju različite uvjete ostvarivanja svojega programa, one iskazuju i različite potrebe za participacijom stručnih suradnika. Shodno tome Hrvatski sabor na sjednici 16. svibnja 2008. donio je Državne pedagoške standarde za predškolski odgoj i naobrazbu, osnovnoškolski sustav odgoja i obrazovanja i srednjoškolski sustav odgoja i obrazovanja. Standardi propisuju mjerila o broju stručnih suradnika među kojima ovi sustavi obvezno moraju imati zaposlenog pedagoga.

d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Studijski program pedagogije omogućuje horizontalnu i vertikalnu pokretljivost studenata na druga hrvatska i inozemna sveučilišta. S obzirom na stručnu i znanstvenu usmjerenost diplomskog studija, studentu je omogućeno stjecanje stručnih kompetencija iz pedagogije, te znanstveno usavršavanje na poslijediplomskom studiju za stjecanje doktorata znanosti iz pedagogije, odnosno znanstveno usavršavanje na drugim društveno-humanističkim poslijediplomskim studijskim programima, specijalističkim i doktorskim.

e) Odjel za pedagogiju je nositelj i izvoditelj:

- integrativnog programa za stjecanje nastavničkih kompetencija za one studijske grupe koje taj modul ukomponiraju kao studijsku mogućnost u svoj program i
- integrativnog programa za stjecanje nastavničkih kompetencija u sukcesivnom modelu, to jest osposobljavanju strukovnih nastavnika.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija

Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije.

2.2. Nositelj i izvođač studija

Nositelj studija: Sveučilište u Zadru. Izvođač i koordinator izvođenja studija: Odjel za pedagogiju.

2.3. Trajanje studija

Studij traje 2 godine (4 semestara).

2.4. Uvjeti upisa na Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije su:

- a) svjedodžba o završenom preddiplomskom sveučilišnom studiju pedagogije i drugog studijskog predmeta i
- b) formalni intervju.

2.5. Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije

Sveučilišni diplomski studij pedagogije organizira se u trajanju od dvije godine, odnosno četiri semestara kao dvopredmetni studij u kombinaciji s drugim sveučilišnim diplomskim dvopredmetnim studijskim programima Sveučilišta u Zadru.

Kompetencije koje student stječe završetkom diplomskog studija pedagogije:

- poznavati metodologiju izrade odgojno-obrazovnih kurikuluma, znati koncipirati i provoditi projekte unapređivanja odgojno-obrazovne prakse u vrtiću, školi i drugim ustanovama;
- poticati nositelje odgojno-obrazovnog rada na kreativnost i inovativnost, stvaranje i održavanje poticajnih okruženja za učenje i poučavanje;
- kreirati odgojno-obrazovne kurikulume prema odgojno-obrazovnim vrijednostima te doprinosti kvalitetnoj školskoj i razrednoj klimi;
- poticati odgajatelje, učitelje i nastavnike u korištenju odgojno-obrazovnih, didaktičkih i metodičkih inovacija i informacijsko-komunikacijskih tehnologija;
- provoditi vrednovanje i samovrednovanje u svrhu ostvarenja ciljeva odgoja, poučavanja i učenja, argumentirati rezultate vrednovanja i provoditi SWOT analize;
- provoditi istraživanja u nastavnom, školskom i odgojno-obrazovnom radu te različitim odgojno-obrazovnim ustanovama, analizirati, interpretirati, prezentirati rezultate te u skladu s njima djelovati;
- timski ispitivati tržište rada i sudjelovati u profesionalnoj orijentaciji učenika;
- humanizirati odnose u odgojno-obrazovnim ustanovama i zajedno sa suradnicima kreirati i realizirati slobodne aktivnosti učenika;
- razumjeti procese razvoja djeteta i učenika i poznavati modele, programe i strategije koji su primjereni razvojnim potrebama i zahtjevu za individualizacijom učenja i poučavanja;
- znati voditi školsku i nastavnu dokumentaciju, uvoditi odgajatelje, učitelje i nastavnike pripravnike u odgojno-obrazovni rad;
- surađivati s ravnateljem u upravljanju školom, pratiti učinkovitost rada odgojno-obrazovne ustanove, surađivati sa stručnim suradnicima, odgajateljima, učiteljima i nastavnicima;
- surađivati s učenicima i roditeljima, prakticirati savjetovanje i usmjeravanje na ostvarenje humanih vrijednosti, pozitivnih odnosa i dr.;
- koordinirati sve nositelje odgojno-obrazovnog rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje radi učinkovitosti procesa rada i odgovornosti;
- poznavati sastavnice profesije pedagoga, djelokrug rada i opseg poslova pedagoga u raznim područjima odgojno-obrazovne prakse (u školskom sustavu, državnoj upravi, kulturi, medijima, nevladinom i privatnom sektoru).

NAPOMENA: Završavanje diplomskog studija pedagogije omogućuje bavljenje stručnim poslovima pedagoga i izvođenje nastave pedagogije.

2.6. Akademički naziv koji se stječe završetkom studija

Završetkom diplomskog studija stječe se naziv: magistar/a pedagogije (mag. paed.).

3. OPIS PROGRAMA

Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije polazi od suvremenih znanstvenih i stručnih spoznaja iz područja odgoja i obrazovanja, a koncepcija studija temelji se na deduktivno-induktivnom pristupu.

3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija

Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije sastoji se od obveznih i izbornih kolegija.

Obvezni kolegiji obuhvaćaju sadržaje koji čine osnovnu strukturu grana pedagogijske znanosti, te za pedagogiju relevantnih grana drugih društveno-humanističkih znanosti.

Izborni kolegiji su raznovrsni i zastupljeni već od prve godine studija, a omogućuju studentu osobni izbor prema vlastitim interesima. Ponudeni su brojni kolegiji i s drugih Odjela, što pokriva interese studenta, a ujedno mu omogućuje vlastito profiliranje na diplomskoj studijskoj razini.

Diplomski rad izrađuje se na studiju pedagogije.

3.1.1. Popis obveznih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

God. stud.	Sem.	Naziv kolegiji	Oblik i sati nastave			Ukupno sati	ECTS bodovi
			P	S	V		
1.	1.	<i>Teorije odgoja i obrazovanja</i>	2	2	0	4	4
		<i>Andragogija 1</i>	2	2	0	4	5
		<i>Edukacijska psihologija</i>	1	2	0	3	4
	2.	<i>Teorije odgoja i obrazovanja u praksi</i>	1	2	0	3	5
		<i>Andragogija 2</i>	2	2	0	4	5
		<i>Komparativna pedagogija</i>	2	1	0	3	4
2.	3.	<i>Obiteljska pedagogija</i>	2	2	0	4	4
		<i>Metodika rada pedagoga</i>	2	0	4	6	5
		<i>Povijest pedagogijskih teorija</i>	2	1	0	3	4
	4.	<i>Diplomski rad</i>					15
Ukupno			16	14	4	34	55

3.1.2. Popis izbornih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

God. stud.	Sem.	Naziv kolegiji	Oblik i sati nastave			Ukupno sati	ECTS bodovi
			P	S	V		
1.-2.	1.-3.	<i>Domska pedagogija</i>	1	1	0	3	3
		<i>Obrazovne politike</i>	1	1	0	2	3
		<i>Filozofska antropologija i etika</i>	1	1	0	2	3
		<i>Odgoj i vrijednosti</i>	1	1	0	2	3
		<i>Teorije kurikuluma</i>	1	1	0	2	3
		<i>Umijeća nastavnika</i>	1	1	0	2	3
		<i>Prevenција ovisnosti modernog doba</i>	1	1	0	2	3
		<i>Pedagogija slobodnog vremena</i>	1	1	0	2	3
		<i>Pedagoško savjetovanje</i>	1	1	0	2	3
		<i>Interkulturalne vrijednosti turizma</i>	1	1	0	2	3
		<i>Muzejska pedagogija</i>	1	1	0	2	3
		<i>Odgoj i obrazovanje u kontekstu europskih vrijednosti</i>	1	1	0	2	3
		<i>Kolegiji s drugih sveučilišnih Odjela</i>					

3.2. Opis kolegija

3.2.1. Opis obveznih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije

TEORIJE ODGOJA I OBRAZOVANJA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 1. semestar, P2+S2 sati nastave, 4 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
šifra kolegija: DPEO101

Okvirni sadržaj kolegija

Pojmovna osnova različitih teorija odgojne znanosti; Pedagogija - normativna znanost; Pedagogija – empirijska znanost; Pedagogija – hermeneutička znanost; Duhovno-znanstvena pedagogija; Kriitička teorija i kriitička pedagogija; Simbolički interakcionizam i etnometodologija; Konstruktivizam; Teorija intelektualnog odgoja Jeana Piageta; Teorija moralnog odgoja Lawrenca Kohlberga.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- Objasniti, prepoznati i razlikovati temeljna polazišta najrelevantnijih teorija i pravaca u pedagogiji.
- Identificirati i obrazložiti suvremene teorijske okvire i koncepcije u odgoju i obrazovanju.
- Usporediti, kritički promisliti i ocijeniti važnost teorija, koncepcija i modela u suvremenom odgoju i obrazovanju.
- Odabrati i primijeniti valjani teorijski okvir, koncept i/ili model u identificiranju i rješavanju problema odgoja i obrazovanja.
- Izvršavati složenije zadatke na temelju zadanih smjernica.

Oblici provođenja nastave: predavanja, seminari, samostalni radni zadaci, konzultacije,

Način praćenja rada studenta i provjere znanja: permanentno praćenje rada studenta tijekom nastave

Način polaganja ispita: konačna ocjena se formira na temelju uspjeha ostvarenog na svim elementima praćenja rada studenata tijekom semestra. Ukoliko student ne ostvari dovoljan broj bodova tijekom semestra, ocjena se formira vrednovanjem aktivnosti na nastavi i seminarskog rada te ocjene ostvarene na pismenom ispitu. Na prvom nastavnom susretu studenti se upoznaju s elementima i kriterijima vrednovanja rada tijekom semestra.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada

Obvezna literatura

- Koning, E., & Zedler, P. (2001). *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.
- Pastuović, N. (1999). *Edukologija*. Zagreb: Znamen.
- Rosić, V. (2002) (ur.). *Odnos pedagogijske teorije i pedagoške prakse*. Rijeka: Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju.
- Mijatović, A. (1999) (ur.). *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb: HPKZ
- Chabo, D., Chabot, M. (2009). *Emocionalna pedagogija: Osjećati kako bi se učilo - Kako uključiti emocionalnu inteligenciju u vaše poučavanje*. Zagreb: Educa

Dopunska literatura

- Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. [pogl. 4. Znanost(i) o obrazovnim sustavima (str. 223-261)]
- Brezinika, W. (2008). *Aufstieg und Krise der Wissenschaftlichen Pädagogik/Uspon i kriza znanstvene pedagogije/Odgojne znanosti*, 10(1), str. 113-132.
- Carr, D. (2003). *Making Sense of Education: An Introduction to the Philosophy and Theory of Education*. Bristol: Routledge Falmer.
- Daniels, H. (2001). *Vygotsky and Pedagogy*. Routledge/Falmer
- Wood, D. (1995). *Kako djeca misle i uče*. Zagreb: Educa.
- Dufour, B., Curtis, W. (ur.) (2013). *Studij odgojno-obrazovnih znanosti - Uvod u ključne discipline*. Zagreb: Educa.
- Hentig, Hartmut von (2008). *Što je obrazovanje*. Zagreb: Educa

ANDRAGOGIJA 1.
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 1. semestar, P2+S2 sati nastave, 5 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
šifra kolegija: DPEO102

Okvirni sadržaj kolegija

Andragogija kao znanstvena grana ima svoj predmet istraživanja – obrazovanje odraslih, te specifičnosti obrazovanja odraslih s obzirom na kronološku dob, profesionalni status i potrebe cjeloživotnog učenja u kontekstu društvenih, gospodarskih i drugih relevantnih promjena, utjecaja informacijsko-komunikacijskih tehnologija i osobnih interesa svakog čovjeka. U kolegiju se obrazovanje odraslih razmatra višedimenzionalno – od koncepta "društva koje uči", ljudskog i društvenog kapitala, cjeloživotnog učenja, permanentnog obrazovanja, povratnog obrazovanja, nacionalnog kvalifikacijskog okvira, do kurikulumskih koncepata, ustanova za obrazovanje odraslih i odraslog čovjeka kao doživotnog učenika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- razumjeti društvene, kulturne, gospodarske promjene, te utjecaj novih znanstvenih spoznaja na obrazovanje odraslih, kao i dimenzije obrazovanja odraslih u eri globalizacije
- razumjeti pristupe obrazovanju odraslih u nacionalnom i međunarodnom kontekstu
- razlikovati profesionalnu i strukovnu razinu kvalifikacije
- razlikovati specifičnosti obrazovanja odraslih od obrazovanja djece i mladih
- uspoređivati kvalifikacijske okvire u europskom i širem kontekstu
- razumjeti kurikulumske koncepte od tradicionalnih do suvremenih

Oblici realizacije nastave: predavanja, terenska nastava, samostalni radni zadaci, mentorski rad, konzultacije

Obveze studenata: Predavanja 50%, Seminar 50%

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje rada studenta.

Način polaganja ispita: pismeni.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Grupa autora (1985), *Andragogija*, Školska knjiga, Zagreb,
- Pastuović, N. (2008), *Cjeloživotno učenje i promjene u školovanju*. *Odgojne znanosti*, 2(16): 253 – 267.
- *Prema društvima znanja*, UNESCO-ovo svjetsko izvješće (2006), Educa, Zagreb
- Internet izvori (određeni ili po slobodnom izboru)

Dopunska literatura

- Antić, S. (1995), *Permanentno obrazovanje odraslih u svijetu*, u: *Europska orijentacija hrvatskog školstva*, Školstvo u svijetu II, HPKZ, Zagreb
- Klapan, A., Pongrac, S., Lavrnja, I. (2001), *Andragoške teme*, vlastito izdanje, Rijeka
- Klapan, A., Matijević, M.(ur.), (2002), *Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje*; Zbornik radova međunarodne konferencije *Obrazovanje odraslih u RH u kontekstu cjeloživotnog učenja*, Hrvatsko andragoško društvo, Zagreb

EDUKACIJSKA PSIHOLOGIJA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 3. semestr, P1+S2 sati nastave, 4 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Izabela Sorić,
šifra kolegija: DPEO103

Okvirni sadržaj kolegija

Definicija i istraživačke metode u psihologiji obrazovanja.
Razlike među učenicima. Učenici s posebnim potrebama.
Teorijski pristupi učenju i njihova primjena.
Emocije i motivacija u obrazovanju. Samoregulirano učenje.
Poučavanje vještina učenja i samostalno učenje.
Metode poučavanja i evaluacija znanja.
Upravljanje razredom.
Školska disciplina.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- objasniti vrste istraživačkih nacrtu u psihologiji obrazovanja
- objasniti odnos između različitih osobina učenika i njegovog uspjeha u školi
- izraziti mogućnosti rada s učenicima s posebnim potrebama
- primijeniti spoznaje iz područja učenja na probleme u razredu
- objasniti odnos motivacije iz perspektive različitih motivacijskih teorija i školskog postignuća
- objasniti komponente samoreguliranog učenja
- objasniti vezu između procesa učenja i poučavanja
- planirati procjenjivanje i vrednovanje ishoda učenja

Oblici provođenja nastave: predavanja, vježbe, seminari, terenski rad.

Način praćenja rada studenta i provjere znanja: kontinuirano praćenje rada studenta tijekom nastave, seminarski rad, praktični rad, usmeni ispit, pismeni ispit.

Način polaganja ispita: pismeni ispit (test znanja) i usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obveze studenata: aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.

Obvezna literatura

- Miljković, D., Rijavec, M.; Vizek-Vidović, V. i Vlahović Štetić, V. (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP.

Dopunska literatura

- Brdar, I., Rijavec, M. (1998). *Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu*. Zagreb: IEP Vern.
- Čudina-Obradović, M. (1991). *Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.
- Grgin, T. (1999). *Školsko ocjenjivanje znanja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Grgin, T. (1997). *Edukacijska psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kolić-Vehovec, S. (1999). *Edukacijska psihologija*. Rijeka: Filozofski fakultet.
- Lieberman, D.A. (2012). *Human learning and memory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zarevski, P. (1995). *Psihologija pamćenja i učenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

TEORIJE ODGOJA I OBRAZOVANJA U PRAKSI

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 2. semestar, P1+S2 sati nastave, 5 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
šifra kolegija: DPEO201

Okvirni sadržaj kolegija

Vrijednosti i ciljevi odgoja i obrazovanja; Vrijednosti/ciljevi pluralističkog i multikulturalnog društva; Vrijednosti odgojno-obrazovnih područja (intelektualnog, moralnog, radnog, tjelesnog, demokratskog, odgoja i obrazovanja za ljudska prava, i dr.); Realizacija odgojno-obrazovnih vrijednosti/ciljeva u odgojno-obrazovnim situacijama (obitelj, predškolske ustanove, škole, mediji, vršnjaci, slobodno vrijeme); Načini ostvarenja moralnog odgoja i obrazovanja; Metode i sredstva ostvarenja moralnog odgoja i obrazovanja; Razmatranje učinkovitosti primjene odgojno-obrazovnih ciljeva i vrijednosti; Razmatranje poticanja razvoja temeljnih kompetencija (poduzetnička kompetencija); Odgoj i obrazovanje za poduzetništvo. Razmatranje učinkovitosti primjene metoda i sredstava u praksi odgajanja; Ostvarivanje uključenosti svih u odgoj i obrazovanje (inkluzivno obrazovanje); Razvijanje moralne inteligencije i moralnih osobina.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- Suvereno i kritički raspravljati o suvremenim odgojno-obrazovnim pitanjima.
- Primijeniti valjani teorijski okvir, koncept i/ili model u istraživanju odgoja i obrazovanja.
- Primijeniti valjani teorijski okvir, koncept i/ili model u identificiranju i rješavanju problema odgoja i obrazovanja.
- Izvršavati složenije zadatke na temelju zadanih smjernica.

Oblici provođenja nastave: predavanja, seminari samostalni radni zadaci konzultacije.

Nazočnost nastavi: predavanja 70%, Seminar 90%

Način praćenja rada studenta i provjere znanja: permanentno praćenje rada studenta tijekom nastave

Način polaganja ispita: konačna ocjena se formira na temelju uspjeha ostvarenog na svim elementima praćenja rada studenata tijekom semestra. Ukoliko student ne ostvari dovoljan broj bodova tijekom semestra, ocjena se formira vrednovanjem aktivnosti na nastavi i seminarskog rada te ocjene ostvarene na pismenom ispitu. Na prvom nastavnom susretu studenti se upoznaju s elementima i kriterijima vrednovanja rada tijekom semestra.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada

Obvezna literatura

- Keeley, B. (2009). *Ljudski kapital. Od predškolskog odgoja do cjeloživotnog obrazovanja*. Zagreb: Educa.
- Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj. Kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Lindenfield, G. (2002). *Samopuzdanje tinejdžera: kako odgojiti pozitivnog, samouvjerenog i zadovoljnog tinejdžera*. Zagreb: Veble commerce.
- MacGilchrist, B., Myers, K., Reed, J. (2004). *The Intelligent School*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.

Dopunska literatura

- Sahlberg, P. (2012). *Lekcije iz Finske: Što svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj*. Zagreb: Školska knjiga
- Halstead, J. M. & Taylor, M. J. (2005) (ur). *Values in Education and Education in Values*. Bristol: The Falmer Press.
- Borba, M. (2001). *Building Moral Intelligence*, San Francisco: Jossey-Bass, A Wiley Company.
- Noddings, N. (2002). *Educating Moral People: A Caring Alternative to Character Education*. New York and London: Teachers College, Columbia University.
- Salovey, P. i Sluyter, D. (1999). *Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija – pedagoške implikacije*. Zagreb: Educa.
- Savater, F. (1998). *Etika za Amadora*. Zagreb: Educa.
- European Commission /EACEA/ Eurydice (2012). *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Tijekom ak. god. studenti će biti upućeni i na druge korisne izvore literature.

ANDRAGOGIJA 2.
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 2. semestar, P2+S2 sati nastave, 5 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
šifra kolegija: DPEO202

Okvirni sadržaj kolegija

Razmatranje obrazovanja odraslih u kontekstu obrazovnih politika; doprinos svjetskih ustanova za obrazovanje odraslih; interpretacija znanstvenih istraživanja u području obrazovanja odraslih; interpretacija i usporedba praktičnih vidova i metoda obrazovanja odraslih; kreativnost, inovativnost i poduzetnost u obrazovanju odraslih; profesija andragoga.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- razumjeti ciljeve obrazovnih politika glede obrazovanja odraslih
- znati interpretirati nove andragoške znanstvene spoznaje
- kritički i argumentirano vrednovati andragošku praksu, vidove i metode obrazovanja odraslih
- primijeniti kreativne, inovativne i poduzetne korake u rješavanju andragoških problema.

Oblici realizacije nastave: predavanja, samostalni radni zadaci, terenska nastava, mentorski rad, konzultacije

Obveze studenata: Predavanja 50%, Seminar 50%

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje rada studenta.

Način polaganja ispita: pismeni

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- OECD (2010.), Learning for Jobs
- Časopis Andragoški glasnik
- Klapan, A. (2004), *Teme iz Andragogije*, vlastito izdanje, Rijeka
- Matijević, M. (2000), *Učiti po dogovoru – uvod u tehnologiju obrazovanja odraslih*, Birotehnika, Zagreb
- Internet izvori

Dopunska literatura

- Dopunski izvori će biti dostavljeni studentima na nastavi i konzultacijama.

KOMPARATIVNA PEDAGOGIJA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 2. semestar, P2+S1 sati nastave, 4 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Igor Radeka,
šifra kolegija: DPEO203

Okvirni sadržaj kolegija

Predmet, cilj i zadaci Komparativne pedagogije; Metodologijske osnove istraživanja komparativne pedagogije; Međuzavisnost pedagogije te odgoja i obrazovanja s društvenim i kulturnim činiteljima; Suvremeni pravci u pedagogiji; Razlika između europske pedagogijske tradicije i anglosaksonskog modela znanosti o odgoju i obrazovanju; Kriza tradicionalnog i pojava cjeloživotnog koncepta odgoja i obrazovanja; Formalno, neformalno i informalno učenje u društvu znanja; Sustavi odgoja i obrazovanja u Europi i svijetu; Svjetski problem (ne)razvijenosti odgoja i obrazovanja u kontekstu Sjever – Jug; Problemi, perspektive i novi trendovi u razvoju odgoja i obrazovanja u svijetu.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

1. Spoznavanje najvećih svjetskih odgojno-obrazovnih sustava
2. Razvijen kritički odnos prema svjetskoj pedagogijskoj baštini
3. Kritičko sagledavanje povezanosti između pedagogije i drugih znanstvenih područja

Oblici realizacije nastave: predavanja, radionice, rad u grupama, seminarski rad na radnim materijalima uz samostalno istraživanje studenata.

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje tijekom nastave i konzultacija.

Način polaganja ispita:

VAŽNA NAPOMENA: Konačna ocjena može se formirati isključivo na temelju ostvarenog uspjeha tijekom nastave ili na temelju ostvarenog uspjeha tijekom nastave i na ispitu. Način realizacije nastave (klasična nastava s ispitom ili projektna nastava bez ispita) utvrđuje se na prvom nastavnom susretu izborom studenata. Ukoliko studenti izaberu projektnu nastavu, s njima se dogovaraju teme i način realizacije projektne nastave. Ako se odluče za klasičnu nastavu, kriteriji su ocjenjivanja takvi da oba elementa ocjenjivanja (aktivnost tijekom nastave i ispit) moraju biti ocijenjena pozitivnom ocjenom.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Antić, S. (1993): *Školstvo u svijetu: Komparativna analiza hrvatskog i europskog (svjetskog) školstva*, Zagreb, Hrvatski pedagoško-književni zbor.
- Halls Douglas, W. (1990): *Comparative education: Contemporary issues and trends*, Jessica Kingsley Publishers/Unesco.
- Vrcelj, S. (2005): *U potrazi za identitetom: Iz perspektive komparativne pedagogije*, Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo – Graftrade.

Dopunska literatura

Na dopunsku literaturu studenti će biti upućivani tijekom nastave.

OBITELJSKA PEDAGOGIJA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 3. semestar, P2+S2 sati nastave, 4 ECTS boda,
nositelj kolegija: doc. dr. sc. Rozana Petani,
šifra kolegija: DPEO301

Okvirni sadržaj kolegija:

Obitelj – Predmet, cilj, zadaci i sadržaji obiteljske pedagogije. Povijest obiteljske pedagogije. Obiteljska pedagogija i druge znanosti. Pojam obitelji. Razvoj porodice i obitelji kroz povijest. Obiteljska politika i stanje u obitelji u RH. Teorije o braku i obitelji. Životni ciklus obitelji. Osnovne zadaće obitelji. Obitelj kao odgojna sredina. Različita struktura obitelji. Suvremena obitelj i poštivanje prava djeteta. Prava roditelja. Pravo države i pravo obitelji. Metodologija istraživanja obiteljskog odgoja.

Roditeljstvo – Pojam i funkcije roditeljstva. Roditeljstvo kroz povijest. Motivi za roditeljstvom. Roditeljske uloge. Suvremeno roditeljstvo. Stilovi odgoja roditelja i ponašanje djeteta. Roditelji i usvajanje uloge spola. Roditelji i adolescenti: utjecaj, percepcija i formiranje stavova adolescenata. Nasilje roditelja nad djecom. Strategije prevencije nasilja i zlostavljanja u obitelji. Roditeljska kompetentnost i samoprocjena. Programi pedagoškog obrazovanja roditelja.

Razvoj općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje znanja o temeljnim pojmovima, polazištima i teorijama; sposobnost prepoznavanja, razumijevanja i uvažavanja osobitosti obiteljskih zajednica i psihodinamike odnosa među članovima obitelji; sposobnost adekvatnog odgovaranja na specifične potrebe članova obitelji; usmena i pismena komunikacija te sposobnost prezentiranja vlastitih uradaka; vještine korištenja informacija iz različitih izvora te njihova iskoristivost u praktične svrhe; spremnost i sposobnost za timski rad; stjecanje vještina za vođenje radionica za roditelje i djecu; samostalno znanstveno istraživanje obiteljskog odgoja.

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari, radionice.

Način praćenja i provjere rada studenta: provjera znanja čini se tijekom akademske godine i to putem: izrade i prezentacije seminarskih radova, manjih istraživanja, kolokvija, aktivnog sudjelovanja u nastavi i diskusijama.

Način polaganja ispita: pismeni ili usmeni.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Dopunska literatura:

Obvezna literatura:

- Čudina-Obradović M. i Obradović, J. (2006): *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb:Golden Marketing - Tehnička knjiga. (str. 214-233, 241-280, 291-319, 575-591)
- Janković, J. (2004): *Pristupanje obitelji – sustavni pristup*. Zagreb, Alinea. (str. 19-105)
- Ljubetić, M. (2007): *Biti kompetentan roditelj*. Zagreb, Mali profesor. (str. 5-93)
- Maleš, D. (1999): *Uloga majke i oca u odgoju djeteta*. U: Obitelj u suvremenom društvu / Čikeš, Jozo (ur.) Zagreb. Državni zavod za zaštitu materinstva i mladeži. (str. 105-111)
- Maleš, D. (ur.) (2011): *Nove paradigme ranog odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju. (str. 41-153)
- Rosić, V. i Zloković, J. (2001): *Prilozi obiteljskoj pedagogiji*. Rijeka: Graftrade.

Dopunska literatura:

- Collins, W. A. & Russell, G. (1991): *Mother-child and father-child relationships in middle childhood and adolescence: A developmental analysis*, *Developmental Review*, 11, 99-136.
- Covey, R. S. (1998): *Sedam navika uspješnih obitelji – Kako izgraditi izvrsnu obiteljsku kulturu u uzburkanom svijetu?*, Zagreb, Mozaik knjiga.
- Milanović, M., Stričević, Maleš, D. i Sekulić-Majurec, A. (2000): *Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatsko*. UNICEF-Ured za Hrvatsku i Ministarstvo prosvjete i športa RH, Zagreb, Targa.

METODIKA RADA PEDAGOGA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 3. semestar, P2+S4 sati nastave, 5 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Zora Zuckerman
šifra kolegija: DPEO302

Okvirni sadržaj kolegija

Teorijski pristup: Metodika rada pedagoga u sustavu pedagoških disciplina, povezanost s drugim znanostima i disciplinama; Sadržaj i zadaci rada pedagoga u vrtiću, školi, drugim odgojno-obrazovnim ustanovama; Programiranje i planiranje rada pedagoga; Metode i oblici pedagoškog rada; Pedagog u vrtiću i školi: inovativno kreiranje, održavanje i vrednovanje odgojnog rada u vrtiću i školi; Ličnost pedagoga, savjetodavni i timski rad, suradnički odnosi u radnom kolektivu; Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom; Pedagoško praćenje: prikupljanje dokumenata, identifikacija, klasifikacija, obrada i primjena; Evaluacija rada pedagoga; Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj; Sudjelovanje pedagoga u projektima razvoja pedagoške struke; Studijsko-analitički i inovacijski rad.

Praktični rad studenata (vježbe i hospitacije)

Planiranje i programiranje rada pedagoga u dječjem vrtiću, školi, drugim odgojno-obrazovnim ustanovama; Pedagoška dokumentacija i oblici evaluacije praktičnog rada; Praktična organizacija nastave i inovacije u nastavi; Primjena suvremene tehnologije u radu pedagoga; Metode i oblici timskog rada s drugim stručnjacima, roditeljima i lokalnom zajednicom; Neposredan rad studenata s djecom u vrtiću, učenicima, stručnim osobljem, roditeljima. Stručnjacima u odjelima odgojno-obrazovnog, savjetodavnog i preventivnog rada u lokalnoj zajednici; Znanstveno-istraživački rad studenata u praksi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se osposobiti za kvalitetno planiranje i programiranje rada pedagoga u vrtiću, školi, drugim odgojno-obrazovnim ustanovama. Znati će organizirati i usmjeravati timsku suradnju stručnjaka koji sudjeluju o odgojno-obrazovnom radu. Steći će umijeća uspostavljanja kooperativne suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom. Biti će osposobljeni za savjetodavnu ulogu, mentorsko vođenje, stručnu brigu o pedagoškoj dokumentaciji, organiziranje razvojnih programa, vođenje znanstvenih projekata, usmjeravanje stručnog usavršavanja nastavnika, odgajatelja i njihovog profesionalnog razvoja, sustavnu evaluaciju kvalitete pedagoškog rada.

Oblici realizacije nastave: predavanja, vježbe, mentorski rad, samostalni radni zadatci, konzultacije

Obveze studenata: predavanja 75%, seminar 75%, vježbe 95%, ispit

Način praćenja i provjere rada studenata: mentorsko praćenje praktičnog rada i istraživačkog rada studenata, permanentno praćenje izvršavanja radnih zadataka.

Način polaganja ispita: ocjena praktičnog rada, pismeni ispit (test znanja), usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Jurić, V. (2004), Metodika rada školskog pedagoga, (3. dopunjeno i promijenjeno izdanje), Zagreb, Školska knjiga.
- Itković, Z. (1997), Opća metodika nastave. Udžbenici Sveučilišta u Splitu. Književni krug, Split.
- Grgin, T. (2001), Školsko ocjenjivanje znanja. Profil, Naklada Slap, Zagreb.
- Jensen, E. (2003), Super nastava. Educa, Zagreb.
- Stoll, L. i Fink, D. (2000), Mijenjajmo naše škole, Zagreb, Educa.
- Winkel, R. (1996), Djeca koju je teško odgajati-opis slučajeva iz odgojne i školske svakodnevice, Zagreb, Educa.
- Miller, A. (2000), Drama djetinjstva, Zagreb, Educa.

Dopunska literatura

- Desforges, Ch. (2001), Uspješno učenje i poučavanje. Educa, Zagreb.
- Dryden, G., Vos, J. (2001), Revolucija u učenju. Educa, Zagreb.
- Gossen, D. (1994), Restitucija-preobrazba školske discipline, Alinea, Zagreb.
- Gossen, D., Anderson, J. (1996), Stvaranje uvjeta za kvalitetne škole. Alineja, Zagreb.
- Jensen E. (2004) Različiti mozgovi, različiti učenici – kako doprijeti do onih koji se teško dopire, Educa, Zagreb.
- Kyriacou, C. (1997), Temeljna nastavna umijeća : metodički priručnik za uspješno poučavanje i učenje. Educa, Zagreb.
- Lelas, Z. (1987), Ekološke ekskurzije. Školske novine, Zagreb.
- Previšić, V. (1987), Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo. Školske novine, Zagreb.
- Skok P. (2002), Izvanučionička nastava. Pedagoški servis, Zagreb.

POVIJEST PEDAGOGIJSKIH TEORIJA
sveučilišni preddiplomski studij pedagogije,
obvezni kolegij, 6. semestar, P2+S1 sati nastave, 4 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Igor Radeka,
šifra kolegija: DPEO303

Okvirni sadržaj kolegija

Nastanak i razvoj pedagogijskih teorija; Normativna znanost o odgoju; Empirijska znanost o odgoju u prvoj polovici XX. Stoljeća; Znanost o odgoju u sklopu kritičkog racionalizma; Duhovnoznanstvena pedagogija; Kulturna pedagogija; Kritička znanost o odgoju; Znanost o odgoju na osnovi teorije sustava; Teorijska rasprava o paradigmama; Filozofija postmoderne i odgoj; Teorijska rasprava o konstruktivizmu u odgoju; Strukturalistička znanost o odgoju; Refleksivna znanost o odgoju; Suvremena teorijska strujanja u pedagogiji; (Re)konceptualizacija pedagogijskih teorija;

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

- Kritički sagledavanje povezanosti između pedagogije i drugih znanstvenih područja
- Razumijevanje uzroke suvremenih teorijskih strujanja u pedagogiji
- Razvijanje kritičkog odnosa prema pedagogijskoj prošlosti i sadašnjosti.

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari, konzultacije

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje tijekom nastave i konzultacija.

Način polaganja ispita: pismeno i usmeno.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Dieter Lenzen (2002): *Vodič za studij znanosti o odgoju: Što može, što želi*, Zagreb, Educa.
- Eckard König, Peter Zedler (2001): *Teorije znanosti o odgoju*, Zagreb, Educa.
- Herbert Gudjons (1994): *Pedagogija : Temeljna znanja*, Zagreb, Educa – II poglavlje: Pravci znanosti o odgoju (str. 29-48) i IV poglavlje: Povijest pedagogije (str. 65-92).
- Šest primarnih pedagogijskih izvora:
 - a) iz svjetske pedagogijske baštine po jedan iz starog i srednjeg vijeka, iz novog vijeka jedan za XVII st. i jedan za XVIII i XIX. st.
 - b) iz hrvatske pedagogije po jedan nastao prije prvoga, odnosno između dvaju svjetskih ratova

DIPLOMSKI RAD
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
obvezan, 15 ECTS boda,
šifra: DPEDR1

Diplomskim radom kao završnim radom na studiju pedagogije student/ica pokazuje da je sposoban/na samostalno napisati znanstveni rad iz područja pedagogije. Diplomski rad treba zadovoljavati formu, strukturu i izvedbu znanstvenog teksta. Posebnu pažnju treba posvetiti znanstvenoj istinitosti i utemeljenosti te akademskom poštenju i povjerenju.

Student/ica odabire temu diplomskog rada prema unaprijed oglašenim naslovima diplomskih radova pojedinih nastavnika/ica (mentora/ica). Također student može i sam predložiti temu rada koja se konačno definira u dogovoru s mentorom/icom i prihvaća ju Stručno vijeće odjela.

Rad se piše prema Pravilniku o izradi diplomskog rada i usmeno brani rad pred najmanje tri člana Povjerenstva.

3.2.2. Opis izbornih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije

<p style="text-align: center;">DOMSKA PEDAGOGIJA sveučilišni diplomski studij pedagogije, izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda, nositelj kolegija: Jelena Vlahović, predavač, šifra kolegija:DPEI01</p>
--

Okvirni sadržaj kolegija

Domska pedagogija kao sastavnica znanosti o odgoju (predmet i područje istraživanja).

Povijesno-komparativni prikaz razvoja domova kod nas i u svijetu.

Vrste domova s obzirom na organizaciju i populaciju (pojmovna određenja i mjesto u odgojno obrazovnom sustavu).

Oblici i sadržaji odgojno obrazovnog rada u domovima.

Pojam, kompetencije i sadržaji rada odgajatelja u domu.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- definirati predmet, zadatke i područje istraživanja domske pedagogije;
- poznavati razvoj domova kod nas i u svijetu;
- klasificirati različite vrste domova prema različitim kriterijima;
- poznavati oblike i sadržaje odgojno obrazovnog rada u domovima;
- poznavati ulogu, kompetencije i područja rada odgajatelja u domovima

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari, terenska nastava, konzultacije

Obveze studenata: predavanja 75%, seminar 50%, ispit

Način polaganja ispita: ocjena seminarskog rada, pismeni ispit

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

Rosić, V. (2001): Domski odgoj, Rijeka:Grafrade

Klapan, A. (1996): Učenje u učeničkom domu, Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci

Dopunska literatura

Vukasović, A. (2001): Pedagogija (poglavlje VI.- Odgoj u domovima), Zagreb: HKZ „MI“

Mrkonjić, A.(1995): Suradnja učeničkog doma i obitelji, Rijeka: Pedagoško obrazovanje roditelja

Mrkonjić, A.(1995): Strategija razvoja – suvremeno promišljanje đачkih domova, Radovi filozofskog fakulteta u Zadru

Hrvatić, N. (2002): Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse, Zbornik radova: odnos pedagojske teorije i pedagoške prakse, Rijeka: Filozofski fakultete u Rijeci

Slana, J. (2005): Savjetodavni rad odgajatelja u učeničkom domu, Osijek: Život i škola br. 13

FILOZOFSKA ANTROPOLOGIJA I ETIKA
diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof.dr. sc. Iris Tičac,
šifra kolegija: DPEI02

Okvirni sadržaj kolegija

Objasniti će se na koji način antropološko pitanje ima etičke implikacije, te na koji način etička pitanja impliciraju pitanje o tome tko je čovjek? Sukladno tome predavanja se posvećuju sljedećim temama:

Pojmovno određenje, geneza i predmet filozofijske antropologije. Kratki pregled poimanje čovjeka u klasičnoj i suvremenoj filozofijskoj misli. Pojmovno određenje i predmet etike. Moralno dobro kao predmet etike. Etika kao normativna znanost o ljudskom djelovanju. Odnos filozofske antropologije i etike. Antropološke pretpostavke etike: ljudska narav i njezine temeljne odrednice (um, sloboda, sposobnost samoodređenja, sposobnost za transcendenciju, savjest).

Personalistička antropologija kao pretpostavka personalističke etike. Pojam osobe. Dostojanstvo ljudske osobe (ontološko i aksiološko). Personalističko utemeljenje morala: osoba kao princip i svrha etike. Moralnost i težnja osobe za ispunjenjem.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:

- objasniti i argumentirano raspraviti ovisnost određenja ćudorednog dobra o shvaćanju čovjeka tj. o antropologiji
- objasniti i analizirati temeljne antropološke teze koje leže u temelju različitih etičkih koncepcija
- usporediti i kritički raspraviti različita poimanja čovjeka i njihove implikacije za načine utemeljenja normi moralnosti
- analizirati i tumačiti izvorne filozofijske tekstove koji tretiraju pitanje odnosa antropološkog i etičkog

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari, samostalni radni zadaci, konzultacije

Način polaganja ispita: aktivnost na nastavi (sudjelovanje u raspravi); pismene analize filozofijskih tekstova; izrada i izlaganje seminarskog rada; usmeni ispit

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Aristotel, Nikomahova etika, SNL, Zagreb,
- Burger, H., Filozofska antropologija, Zagreb 1993.
- Frankena, W. Etika, KruZak, Zagreb 1998.
- Kant, I., Osnovi metafizike ćudoređa, Feniks, Zagreb 2003.
- Koprek, I., Kao dio mene. Etika – prijateljstvo – krepost, HFD, Zagreb 1995.
- Šestak, I., Prilozi filozofiji o čovjeku, FTI, Zagreb 2011. (Odabrana poglavlja)

Dopunska literatura

- Aristotel, O duši. Nagovor na filozofiju, Naprijed, Zagreb 1996.
- Burger, H., Sfere ljudskoga, Prometej, Zagreb 2001.
- Coreth, E., Was ist der Mensch?, Tyrolia Verlag, Innsbruck-Wien-Muenchen, 1986.
- Čović, A., Etika i bioetika, Pergamena, Zagreb 2004.
- Haeffner, G., Filozofska antropologija, Naklada Breza, Zagreb 2003.
- Kant, I., Antropologija u pragmatičnom smislu, Breza, Zagreb 2003.
- Kant, I., Kritika praktičkog uma, Naprijed, Zagreb 1990.
- Kant, I., Metafizika ćudoređa, MH, Zagreb 1990.
- Koprek, I., (ur.), Ljudska prava. Čovjekovo dostojanstvo, FTI, Zagreb 1999.
- Mill, J.S., Utilitarizam, Kultura, Beograd 1960. (dostupno on-line)
- MacIntyre, A., Za vrlinom. Studija o teoriji morala, KruZak, Zagreb 2002.
- Plessner, H., Conditio humana, Globus, Zagreb 1994.
- Scheler, M., Položaj čovjeka u kozmosu, Svjetlost, Sarajevo 1978.
- Scheler, M., „Ordo amoris“ u: Galović, M. (ur.), Suvremena filozofija Sv. II., ŠK, Zagreb 1995.
- Scheler, M., Ideja čovjeka i antropologija, Globus, Zagreb 1994
- Singer, P., Praktična etika, KruZak, Zagreb 2003.
- Tičac, I., Personalistička etika Karola Wojtyła, HFD, Zagreb 2008.

Postoji mogućnost proširivanja popisa dopunske literature sukladno interesu studenata

UMIJEĆA NASTAVNIKA

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P2+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Igor Radeka,
šifra kolegija: DPEI03

Okvirni sadržaj kolegija

Terminološko-pojmovna razgraničenja: nastavnik – učitelj – profesor; Deontologija nastavničkog poziva; Nastavnik – profesija ili poziv, vještina ili umjetnost; Različiti pristupi nastavničkom radu; Uloga nastavnika u tradicionalnoj i suvremenoj školi; Nastavnik i cjeloživotno obrazovanje; Formalno, neformalno i informalno učenje nastavnika u društvu znanja; Različiti modeli obrazovanja nastavnika i njihovi utjecaji na ishode učenja; Standardi profesionalnih kompetencija nastavnika; Temeljne nastavničke kompetencije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

1. Razumijevanje razvoja nastavničkog poziva
2. Sagledavanje uloge i razlike između nastavnika u tradicionalnoj i nastavnika u suvremenoj školi
3. Vladanje složenom dinamikom nastavničkog rada
4. Spoznavanje kauzaliteta između obrazovanja nastavnika, nastavničkog djelovanja i učenja učenika
5. Kritičko razumijevanje ključnih nastavničkih kompetencija.

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari i konzultacije

Nazočnost nastavi: Predavanja **75%**; Seminar **50%**

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje tijekom nastave i konzultacija.

Način polaganja ispita:

VAŽNA NAPOMENA: Konačna ocjena može se formirati isključivo na temelju ostvarenog uspjeha tijekom nastave ili na temelju ostvarenog uspjeha tijekom nastave i na ispitu. Način realizacije nastave (klasična nastava s ispitom ili projektna nastava bez ispita) utvrđuje se na prvom nastavnom susretu izborom studenata. Ukoliko studenti izaberu projektnu nastavu, s njima se dogovaraju teme i način realizacije projektne nastave. Ako se odluče za klasičnu nastavu, kriteriji su ocjenjivanja takvi da oba elementa ocjenjivanja (aktivnost tijekom nastave i ispit) moraju biti ocijenjena pozitivnom ocjenom.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Willam Glasser (1999): *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa.
- Chris Kyriacou (2001): *Temeljna nastavna umijeća*, II. dopunjeno izdanje Zagreb: Educa.

Dopunska literatura

Na dopunsku literaturu studenti će biti upućivani tijekom nastave.

PREVENCIJA OVISNOSTI MODERNOG DOBA

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Zora Zuckerman Itković,
šifra kolegija: DPEI04

Okvirni sadržaj kolegija

- Ovisnost bez droga (opojnih supstanci), od kojih su neke nastale u moderno doba (cyber ovisnosti), neke mnogo ranije, a neke su poznate još iz doba Antike;
- Situacije koje mogu voditi ovisnostima bez droga (afektivni odnosi, ljubavne relacije, opsjednutost hranom, sportom, radom, uzbuđenjima, religijskim sektama i slično);
- Situacije koje su još iz doba Antike vodile mogućim ovisničkim ponašanjima i značajno se proširile u moderno doba (igre na sreću, društvene igre, klađenje, kockanje i slično);
- Biološke, fizičke i socijalne posljedice ovisnosti bez droga;
- Prevencija ovisnosti.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će imati temeljna znanja o ovisnostima bez droga: kako nastaju, gdje su njihova uporišta (socijalna, biološka i psihološka), posljedicama za pojedinca i zajednicu; upoznati zakonsku regulativu i preventivne mjere; Znati će razlikovati uporabu od zlouporabe lijekova; steći znanja o opasnostima nastanka ovisnosti bez droga (cyber ovisnosti, ovisnost o seksu, radu, igrama na sreću i drugo); educirati se o rizičnim faktorima koji vode ovisnostima bez droga, zaštitnim faktorima i mjerama zajednice; Usvojiti će osnovne sadržaje o poremećajima i bolestima prehrane; steći neke vještine prevencije tih pojava na razini obitelji, odgojno-obrazovnih ustanova, na lokalnoj razini i na razini društva.

Oblici realizacije nastave: predavanja, seminari, samostalni radni zadaci mentorski rad konzultacije.

Nazočnost nastavi: Predavanja 75%; Seminar 75%

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje tijekom nastave i konzultacija.

Način polaganja ispita: pismeno i usmeno

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Bastašić, Z. (1995) Pubertet i adolescencija. Zagreb, Školska knjiga.
- Eilson Schaefer, A. (2008) Bijeg od intimnosti. Planeotopija, Zagreb
- Helpert, H. (2009) Kako ćete prekinuti ovisnost o drugoj osobi. Nakladni zavod Globus, Zagreb
- Norwood, R. (2001) Žene koje previše vole. Biovega, Zagreb
- Zuckerman Itković, Z., Petranović, D. (2010) Ovisnosti suvremenog doba Strast i muka. Zagreb, Školska knjiga

Dopunska literatura

- Itković, Z. (2007) Moć i snaga obitelji. Zadar, GradZadar.
- Miliša, Z. (2006) Manipuliranje potrebama mladih. Zagreb, Knjižara Ljevak
- Waite, J. (2005) Šopingholičari. Zagreb, Desk
- Mellody, P. et al (1992) Facing Love Add Addiction. Harper Collins Publisher, San Francisco.
- Montgomery, N. (2010) Parental Involvement During College: Find the Right Balance. Bellerboys College, USA
- Valleur, M., Matysiak, J-C. (2011) Le désir malade. Edition JCLattès, Paris
- Varescon, I. (2011) Les addictions comportementales. Paris, MARDAGA
- Zuckerman, M. (1994) Behavioral Expression and Biosocial Bases of Sensation Seeking, USA, Cambridge University Press

PEDAGOGIJA SLOBODNOG VREMENA

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Stjepan Jagić,
šifra kolegija: DPEI05

Okvirni sadržaj kolegija

Slobodno vrijeme kao društvena pojava; Povijesni pregled nastanka i širenja slobodnog vremena u životu i radu čovjeka; Različiti teorijski pristupi i interpretacije fenomena slobodnog vremena; Suvremeno stanje i budući trendovi korištenja slobodnog vremena; Slobodno vrijeme kao čimbenik odgoja, obrazovanja i područje znanstvenog pedagoškog interesa; Pedagogija slobodnog vremena kao zasebna disciplina: pojmovno određenje, cilj, funkcija, zadaci, metodološke posebnosti u istraživanju, područje djelovanja i odnos prema drugim odgojnim čimbenicima i pedagojskim disciplinama; Didaktičko-metodički aspekti slobodnog vremena, načela i metode; Slobodno vrijeme i stvaralaštvo; Struktura slobodnog vremena djece, mladeži i odraslih - sadržajna, programska, organizacijska i izvedbena analiza; načela i metode rada s obzirom na dobnu i izvedbenu strukturu; Čimbenici i kadrovi u organizaciji i provođenju slobodnog vremena; ustanove, društva i organizatori provođenja slobodnog vremena; mediji u slobodnom vremenu; izvannastavne i izvanškolske slobodne aktivnosti učenika; slobodno vrijeme u sustavu otvorene socijalne i kulturne komunikacije; slobodno vrijeme odraslih između pasivne (konzumentske) uloge i aktivne participacije; turizam i slobodno vrijeme - učiti putujući; ekologija i slobodno vrijeme; delinkvencija i slobodno vrijeme; permanentno učenje (obrazovanje) i slobodno vrijeme; Odabrane (studentske) teme kao programski sadržaji rada; istraživački (studentski) zadatci - mini projekti: pripremanje, izvođenje, analiza i interpretacija rezultata;

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija, studenti će:

- usvojiti odgovarajuća znanja iz područja problematike slobodnog vremena,
- razviti interes za odgojno osmišljavanje slobodnog vremena, stvaralačko ispunjavanje i razvijanje kulture provođenje slobodnog vremena.
- biti osposobljeni za pedagošku razradu i metodičku konkretizaciju različitih aktivnosti u slobodnom vremenu.

Provođenja nastave: predavanja, seminar, diskusija, konzultacije, samostalno istraživanje

Praćenje nastave i načini provjere znanja: aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski radovi, izvješća istraživanja i usmeni ispit.

Obvezna literatura

- Ilišin, V. (2002), /ur./, *Mladi uoči trećeg milenija*, IDIS, Zagreb.
- Jagić, S. (2005), „Turizam i slobodno vrijeme: mogućnosti i načini provođenja“, *Pedagojska istraživanja*: 2, 1, str. 101.-111.,
- Jagić, S. (2006), „Učenička putovanja u slobodnom vremenu“, *Odgojne znanosti*, vol. 8(2006): br. 1(11), Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu. str. 251-161
- Janković, V. (1973), *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi*, Zagreb, PKZ.,
- Previšić, V. (1987), *Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo*, Zagreb, NIRO Školske novine.,
- Rosić, V. (2005), *Slobodno vrijeme - slobodne aktivnosti*, Rijeka: "Žagar",.
- Jedan izvor iz strane literature prema znanju jezika studenta i mogućnostima naših knjižnica.

Dopunska literatura

- Huizinga, J. (1982), *Homo ludens*, Zagreb, Naprijed.,
- Ilišin, V., Bobinac, A. M. i Radin, F. (2001), *Djeca i mediji: uloga medija u svakodnevnom životu djece*, Zagreb, IDIZ
- Krippendorf, J. (1986). *Putujuće čovječanstvo (Za novo poimanje slobodnog vremena i turizma)*, Zagreb, Liber,
- Plenković, J. (2000), *Slobodno vrijeme mladeži*. Rijeka: Društvo prijatelja Hrvatska – Japan, Građevinski fakultet,
- Previšić, V. (1992) „Učiti izvan škole i nastave“, *Istraživanje odgoja i obrazovanja*, 9, Zagreb, str. 47-53
- Previšić, V. (1994), „Znanstveno i tehničko stvaralaštvo u slobodnom vremenu“, U: Petak, A. (ur.), *Aktivnosti mladeži u znanosti i tehnici*, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb.
- *Napredak*, br. 4, Zagreb 2000. (objavljeno pet radova o slobodnom vremenu)

PEDAGOŠKO SAVJETOVANJE
Sveučilišni diplomski studij pedagogije
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda
nositelj kolegija: doc. dr. sc. Rozana Petani,
šifra kolegija: DPEI06

Okvirni sadržaj kolegija:

Savjetovatelj kao osoba i profesionalac. Etički principi u praksi savjetovanja (etički kodeks, prikupljanje i povjerljivost podataka, odgovornost). Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada. Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada. Odnos odgoja, pedagoškog savjetodavnog rada i terapijskih postupaka. Različiti pristupi savjetovanja i psihoterapije (geštaltistički pristup, realitetni pristup, bihevioralni pristup, kognitivno-bihevioralni pristup, transakcijski pristup, psihodinamski pristup, psihoanalitički pristup). Vještine potrebne za vođenje savjetovanja. Faze savjetodavnog rada. Pedagoška dijagnoza – opservacije učenika i izrada posebnih programa. Individualni i grupni pedagoški savjetodavni rad. Specifičnosti savjetodavnog rada u predškolsko doba. Specifičnosti savjetodavnog rada osnovnoškolsko i srednjoškolsko doba. Savjetodavni rad s roditeljima. Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja. Metode i tehnike savjetodavnog rada. Planiranje, programiranje i vrednovanje savjetodavnog rada pedagoga.

Razvoj općih i specifičnih kompetencija:

Stjecanje temeljnih pojmovima i teorijskih postavki pedagoškog savjetodavnog rada; shvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga; stjecanje vještina za vođenje individualnog i grupnog savjetodavnog rada s odraslima i djecom; usmena i pismena komunikacija te sposobnost prezentiranja vlastitih uradaka; vještine korištenja informacija iz različitih izvora te njihova iskoristivost u praktične svrhe.

Oblici realizacije nastave: predavanja i seminari.

Način praćenja i provjere rada studenta: provjera znanja čini se tijekom akademske godine i to putem: izrade i prezentacije seminarskih radova, manjih istraživanja, kolokvija, aktivnog sudjelovanja u nastavi i diskusijama.

Način polaganja ispita: pismeni ili usmeni.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura:

- Janković, J. (1998): *Savjetovanje – nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.
- Juul, J. (2002): *Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi*. Zagreb: Alinea.
- Kempler, W. (1994): *Načela obiteljske geštalt terapije*. Zagreb: Alinea.
- Resman, M. (2000): *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Dopunska literatura:

- Davison, G. C., Neale, J. M. (1999): Kognitivne i bihevioralne terapije. U knjizi *Psihologija abnormalnog ponašanja i doživljavanja*, Jastrebarsko: Naklada Slap, str.639-675.
- Glasser, W. (2000): *Teorija izbora: nova psihologija osobne slobode*. Zagreb: Alinea.
- Janković, J. (2003): *Savjetovanje – psihodinamski pristup*. Zagreb: Etcetera.
- Jull, J. (2010): *Od poslušnosti do odgovornosti*. Zagreb: Naklada Pelago.
- Kuter, P. (1999): *Upoznajte sebe uz pomoć grupe: teorija i praksa grupne terapije*. Beograd: IP Žarko Albulj.
- Ouklander, V. (1997): *Put do dječjeg srca*. Zagreb:
- Reardon, K. K. (1998): *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.
- Žanko, N. (1999): *Osnove transakcijske analize*. Zagreb: Alinea.

TEORIJE KURIKULUMA

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: prof. dr. sc. Slavica Bašić,
šifra kolegija: DPEI07

Okvirni sadržaj kolegija

Vodeći teorijsko-metodološki pristupi razvoju kurikuluma (pojmovna određenja, kurikulumske tradicije i koncepcije). Vodeće paradigme: „input“ i „output“. Ciljevi, obrazovni standardi i modeli kompetencija kao kurikulumski instrumenti.

Društveno-političko, ekonomsko, kulturno i pravno utemeljenje i legitimiranje kurikuluma (modeli legitimiranja).

Permanentno inoviranje odnosno razvijanje kurikuluma kao odgovor na nove tendencije u svijetu rada i nove zahtjeve društvenog i kulturnog života (komparativna analiza na globalnoj vs. nacionalna razina).

Objavljeni (eksplicitni) i prikriveni kurikulum.

Istraživačka tema: Zadaće pedagoga u implementiranju Hrvatskog nacionalnog kurikuluma u vrtiće i škole.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Nakon položenog ispita studenti će biti

- sposoban samostalno istraživati, analizirati i pratiti rasprave o konstrukciji i legitimiranju kurikuluma
- osposobljen za instruktivnu pomoć u implementaciji kurikuluma u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Način rada: predavanje, seminari mentorski rad konzultacije

Nazočnost nastavi: predavanja: 90%, seminar: 90%

Vrednovanje postignuća studenta: Usmeni ispit, Portfolio (dokumentacija o istraživanju).

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Marsh, J. C. (1994). Kurikulum. Temeljni pojmovi. Zagreb: Educa.
- Previšić, V. (ur.) (2007), Kurikulum: teorija – metodologija – sadržaj - struktura, Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Školska knjiga Zagreb.
- Bašić, S. (2007), Nacionalni obrazovni standard - instrumenti kontroliranja učinkovitosti obrazovnog sustava, unapređivanja kvalitete nastave ili standardiziranja razvoja osbnosti? *Pedagogijska istraživanja*, 4 (1), 25.-41.
- Bašić, S. (2000), Koncept prikrivenog kurikuluma, *Napredak*, Vol. 141, (2), str. 170.-181.

Dopunska literatura

- Aldrich, R. (2000): Educational Standards in Historical Perspective. In: Harvey.
- Goldstein & Anthony Heath (eds.): Educational Standards. Proceedings of the British. Academy. Oxford: Oxford University Press, pp. 39.-56.
- Academy. Oxford: Oxford University Press, pp. 39.-56.
- Baranović, B. (2006), Nacionalni kurikulum u europskim zemljama i Hrvatskoj: komparativan prikaz, *Sociologija sela: časopis za istraživanja prostornoga i sociokulturnog razvoja*, god. 44(2006), br. 2-3, str. 181.-200.
- Frey, K. (1971): *Theorien des Curriculums*, Weinheim.
- HNOS (2005), <http://www.public.mzos.hr>
- U. S. Department of Education. (1983). A nation at risk: The imperative for educational reform [On-line]. Available: <http://www.ed.gov/pubs/NatAtRisk/index.html>
- Weinert, F. E. (1999): *Konzepte der kompetenz*. Paris: OECD.

INTERKULTURALNE VRIJEDNOSTI TURIZMA

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Stjepan Jagić,
šifra kolegija: DPEI08

Okvirni sadržaj kolegija

- Multikulturalna društva. Kultura, kulturne razlike, multikulturalizam i interkulturalizam. Interkulturalizam kao pedagojska teorija i praksa (interkulturalni odgoj i obrazovanje).
- Pojmovno određenje turista i turizma. Turizam kao društvena pojava. Različiti teorijski pristupi i interpretacije fenomena turizma. Suvremeno stanje i budući trendovi turizma. Kultura i turizam. Kulturni turizam. Mladežni turizam.
- Društvene promjene pod utjecajem turizma (pozitivne i negativne). Turizam između pasivne uloge i aktivne participacije. Turizam u sustavu otvorene socijalne i kulturne komunikacije. Turizam - dodir kultura, dijalog identiteta (susret različitih nacija, rasa, religija, jezika i običaja). Turizam kao područje znanstvenog i praktičnog pedagoškog interesa; Školske ekskurzije i izleti. Putuj da bi učio - uči da bi putovao. Odgoj i obrazovanje kroz sadržaje i aktivnosti turizma. Odgoj i obrazovanje za turizam – stvaranje i razvijanje turističke kulture.
- Interkulturalna obilježja suvremenog turizma: dodir, razmjena, mogućnost za upoznavanje, razumijevanje i uvažavanje životnih običaja, navika, želja i potreba ljudi različitih naroda, etniciteta, zajednica, rasa spolova i kultura.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će biti osposobljeni za:

- kritičko promišljanje pedagoških i interkulturalnih vrijednosti putovanja
- odgojno-obrazovno osmišljavanje turizma, stvaralačko ispunjavanje i razvijanje turističke kulture.

Provođenja nastave: predavanja, seminari i konzultacije

Način polaganja ispita: usmeni

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Jadrešić, V. (2010), *Janusovo lice turizma*, Zagreb: Plejada d.o.o,
- Jagić, S. (2004), „Imanentnost interkulturalizma u turizmu“, *Sociologija sela*, Godište 42: br. 163/164 (1/2), str. 195.-218.
- Jagić, S. (2006), „Učenička putovanja u slobodnom vremenu“, *Odgojne znanosti*, vol. 8(2006): br. 1(11), Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu. str. 251-161
- Jagić, S. (2006), „Interkulturalno-pedagoški čimbenici turizama“ *Pedagojska istraživanja*, god. 3., br. 1., str. 73.-86.
- Jagić, S. (2008): „Interkulturalizam i turizam: nove dimenzije slobodnog vremena“, *Pedagojska istraživanja*, god. 5., br. 2., str. 233.-247.
- Jagić, S. (2005), „Kultura, turizam i globalizacijski procesi“, *Zavičajno blago u funkciji razvoja Zabiokovlja (čuvajmo zavičajno – pošujmo europsko)*, Zbornik radova. (ur. Mrkonjić, A.), Književni krug Split, str. 253.-264
- Jagić, S. (2007), „Humanističke vrijednosti turizma“, *Zavičajna baština HNOS i kurikulum.*, Zbornik radova. (ur. Mrkonjić, A.), Književni krug Split, str. 400.-408.
- Jagić, S. (2009), „Mladežni turizam“, *Zavičajna baština - komparativna prednost i temeljnica održivog razvoja Zabiokovlja*, Zbornik radova. (ur. Mrkonjić, A.), Književni krug Split, str. 292.-300.
- Krippendorf, J. (1986), *Putujuće čovječanstvo (Za novo poimanje slobodnog vremena i turizma)*, Zagreb: Liber.

Dopunska literatura

- Horvat, B. (1999.), *Turizam u sociokulturološkoj perspektivi*. Zagreb: Mikrorad.
- Jagić, S. (2002), „Kultura i turizam – Interkulturalno-pedagoško ozračje“, Plenković, J.: Društvo i tehnologija 2002, *Put u budućnost*. Zbornik radova. Međunarodni znanstveni skup. Opatija, 2002., Rijeka: Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 167.-169.
- Jagić, S. (2005), „Etnocentrizam i sociodemografska obilježja u Hrvatskoj“, *Acta Iadertina*, god. 2., str. 37.-51.

MUZEJSKA PEDAGOGIJA
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
šifra kolegija: DPEI09

Okvirni sadržaj kolegija

Ishodišta i odredišta Muzejske pedagogije; Razvoj suvremene muzejske pedagogije; Muzejska pedagogija u Hrvatskoj; Edukativna i komunikacijska uloga muzeja; Učenje u muzeju i pedagoški muzejski projekti; Igraonice i radionice kao oblici muzejske pedagoške djelatnosti; Pedagoški materijal, vodiči i pedagoške publikacije; Rad s različitim skupinama posjetitelja; Muzejski pedagog – temeljni nositelj muzejske pedagogije; Rad muzejskog pedagoga izvan muzeja; Suradnja muzejskog pedagoga sa stručnjacima različitih profila; Praćenje i vrednovanje pedagoške djelatnosti muzeja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: student će se upoznati s problematikom i usvojiti najrelevantnije spoznaje i tendencije razvoja muzejske pedagogije. Osposobit će se za popularizaciju muzeja sukladno potrebama modernog društva, odnosno stvaranje uvjeta za ostvarivanje aktivne komunikacije između posjetitelja i muzejske građe (stjecanjem vještina za vođenje radionica, igraonica te upotrebe modernih metoda i tehnologija).

Oblici realizacije nastave: seminarski oblici nastave, predavanja, konzultacije, mentorski rad, rasprave, istraživačke aktivnosti, terenski rad (posjet ustanovama), samostalno istraživanje, referiranje studenata etc.

Obveze studenta: aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.

Način praćenja i provjere rada studenta: permanentno praćenje rada studenta.

Način polaganja ispita: pismeno i usmeno.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Maroević, I. (1993): *Uvod u muzeologiju*, Zavod za informacijske studije Filozofskog fakulteta u Zagrebu
- *Odgojna i obrazovna djelatnost muzeja* (1980), Hrvatski školski muzej, Zagreb.
- Leinhardt, G., Crowley, K., Knutson, K. /ed./ (2002): *Learning Conversation in Museums*, Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.
- Paris, S. G. (2002): *Perspectives on Object-Centered Learning in Museums*, Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey

Dopunska literatura

- I. Skup muzejskih pedagoga Hrvatske, Zbornik radova, Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2002.
- II. Skup muzejskih pedagoga Hrvatske, Zbornik radova, Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2002.
- Gesche-Konig, N. (1997): *Muzejska pedagogija u Europi*, *Vijesti muzealaca i konzervatora*, 3, Zagreb.
- Hooper-Greenhill, E. (1999): *The Educational Role of the Museums*, Routledge, London & New York.
- Sertić, I. (2001): *Muzej koji se sakrio*, Heureka, Zagreb.
- Cukrov, T. (1998): *Nove pedagoške publikacije*, *Informatica Museologica*, 3-4, Zagreb.
- Mrkonjić, A. (1989): *Činioci kvaliteta srednjeg obrazovanja*, Školske novine, Zagreb.
- Mrkonjić, A. (2003): *Pedagoška služba u suvremenoj školi*, Književni krug, Split.
- Mrkonjić, A. (2005): *Gnoseološki osnove spoznaje posredovane medijima*, u: *Mediji v izobraževanju*, Zbornik prispekov, Međunarodni znanstveni simpozij, Visokoškolsko središće Novo Mesto, str. 337.-341.
- Brajčić, M. i Mrkonjić, A. (2006): *Pedagoški aspekti etno-muzeja Slivno*, *Život i škola*, vol. 52, br. 15-16 (1-2), str. 46.-56.
- Brajčić, M. i Mrkonjić, A. (2007): *Etnomuzej Slivno u kontekstu HNOS-a*, u *Zavičajna baština – HNOS i kurikulum*, Zbornik radova, priredio A. Mrkonjić, Književni krug, Split, str. 224.-235.

ODGOJ I VRIJEDNOSTI
za studente diplomskog studija pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
šifra kolegija: DPEI10

Okvirni sadržaj kolegija

1. Sustav vrijednosti- nemogućnost znanstvene promjene. Vrijednosti kao čimbenik društvenih promjena: vrijednosne orijentacije mladih; vrijednost „samosvojnost“, skeptična generacija i dokoličarenje, eksplicitne i implicitne vrijednosti u obrazovanju i društvu, vrijednosti kao regulacijski i pokretački čimbenik odgoja.
2. Indoktrinacija, manipulacija i socijalizacija, odgojna atrofija škole, Centri za mlade i izvanškolske aktivnosti u formiranju samoaktualizirajuće orijentacije

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: studenti će se upoznati s ulogom vrijednosti te odnosa ideologije i ideološkog aparata države odnosa između odgoja i vrijednosti..

Oblici realizacije nastave: predavanja, konzultacije, korištenje Interneta, izlaganja seminarskih radova koji su uvjet za polaganje ispita.

Način praćenja i provjere rada studenta: predavanja, konzultacije, seminari, mentorski rad. Pismeni i usmeni dio ispita. Tijekom realizacije seminara studenti će realizirati dodatnu literaturu.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Način praćenja kvalitete realizacije kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obvezna literatura

- Lesourne, J. (1993), *Obrazovanje i društvo*, Educa, Zagreb.
- Miliša, Z. i sur. (2004), *Zašto Zadru treba Centar za mlade*, Gradska knjižnica Zadar.
- Ilišin, V. i Radin, F., (2007), *Mladi: Problem ili resurs*, Zagreb, Institut za društvena istraživanja.
- Vujčić, V. (1987), *Sistem vrijednosti i odgoja*, Školske novine, Zagreb.

Dopunska literatura

- Miliša, Z., Rako, A. i Takšić, V. (1988), *Vrijednosne orijentacije studenata prema radu*, RZ RK SSOH, Zagreb.
- Miliša, Z., Vrkić, J. i sur. (2006), *Izvaškolske potrebe mladih grada Zadra*, Media Zadar.
- Flere, S. /ur./ (1986), *Proturječja suvremenog obrazovanja*, RZ RK SSOH, Zagreb.
- Labus, M., Vrijednosti u hrvatskom društvu, *Sociologija sela*, Vol. 38., br. 1-2., str. 139.- 168.
- Stoll, L. i Fink, D. (2000), *Mijenjajmo naše škole*, Educa, Zagreb.
- Miliša, Z. i Proroković, A. (1999), Vrijednosti mladih: radni i politički apsentizam i utjecaj medija, *Napredak*, br. 2., str. 154.- 164.
- Miliša, Z. (1994/95), Dileme kod istraživanja i isticanja odgojno poželjnih vrijednosti pojedinca i društva, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 34., str. 157.- 166.
- Miliša, Z. (1996), Prema novoj hrvatskoj školi, *Bjelovarski učitelj*, br. 3., str. 107.-110.
- Miliša, Z. (2005), Nasilje među mladima i nad mladima, *Život i škola*, 2005, br. 13., str. 56.-75.
- Ilišin, V. /ur./ (2002), *Mladi uoči trećeg milenija*, IDIS, Zagreb.
- Miliša, Z., Rakić, V. i Stanković, N. (2005), Odgojne vrijednosti i Hrvatski nacionalni obrazovni standard, Zbornik radova Stručnog Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece, Sv. 5., str. 43.- 69.
- Vujčić, V. (1991), Liberalne vrline i odgoj, *Napredak*, br. 2 , Zagreb

Napomena: studenti u dogovoru s predmetnim nastavnikom biraju najmanje tri izvora od ponuđene dopunske literature.

OBRAZOVNE POLITIKE
sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
šifra kolegija: DPEI11

Okvirni sadržaj kolegija

Povijesno-komparativni pristup istraživanju sličnosti i razlika u koncipiranju obrazovnih politika; Obrazovne politike, predmet, metode istraživanja i srodne discipline; Utvrđivanje obrazovnih ciljeva- utjecaj znanosti i ideologije; Određivanje postupaka promjena- strukture, sadržaji, metode; Potreba za promjenama i planiranje obrazovnih strategija; Centralizacija i lokalna samostalnost u obrazovanju; Deskolarizacija obrazovanja: opasnosti i perspektive; Decentralizacija financiranja obrazovanja - pretpostavka demokratizacije obrazovanja; Javno i privatno školstvo; Ljudska prava i obrazovne politike; Upravljanje u školama i odgojno-obrazovnim ustanovama; Profesionalna socijalizacija; Alternativni pravci i demokratičnost sustava; Kvantitativne i kvalitativne analize obrazovnog sustava; Nastavni planovi i programi kao pitanje obrazovne politike; Instituti za obrazovanje i zavodi za školstvo kod nas i u svijetu; Svjetovnost škole i vjerski odgoj; Obrazovne politike u posebnim područjima obrazovanja (darovitih, djece s posebnim potrebama); Razlike u pojedinim podsustavima odgoja i obrazovanja: komparativne analize kod nas i u svijetu; Interesi i konfliktne situacije u školi i oko nje: učenik, nastavnik, skupine vršnjaka, mediji i roditelji; Prioriteti u reformiranju školstva; Stručno usavršavanje; Multikulturalizam i interkulturalizam (pluralizam kultura i vrijednosti); Skupina i pojedinac kao subjekt obrazovanja u kontekstu različitih obrazovnih politika; Indikatori u istraživanju demokratizacije obrazovanja (empirijski pristup i nalazi). Suvremeni kurikulum u suvremenoj školi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s temeljnim zakonitostima u području obrazovnih politika, upoznati, relevantnu materiju i načine formuliranja obrazovne politike u svim segmentima odgoja i obrazovanja, te razviti sposobnost kritičkog pristupa u komparativnim analizama.

Oblici provođenja nastave: predavanja, seminari, konzultacije, mentorski rad.

Način praćenja rada studenta i provjere znanja: permanentno praćenje rada studenta tijekom nastave.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada.

Obavezna literatura

- Previšić, V. (2007), (ur.) Kurikulum - sadržaji, metodologija, struktura, Školska knjiga.
- Miliša, Z. (2000), (ur.) *Izješće o stanju hrvatskog školstva*, Zavod za školstvo RH, Zagreb.
- Lengrand, L. (1993), *Obrazovne politike*, Zagreb, Educa,
- Madelin, A. (1992), *Osloboditi školu: obrazovanje a la carte*, Zagreb, Educa.
- Hertmunt von Henting (1997), *Humana škola*, Educa, Zagreb.
- Stoll, L. i Fink, D. (2000), *Mijenjajmo naše škole*, Educa, Zagreb.
- Delors, J. (1988), *Učenje blago u nama: Izješće UNESCO-vog Povjerenstva za razvoj obrazovanja za 21 stoljeće*. Educa. Zagreb.
- Jurić, V. (2004), Pedagoški menadžment - refleksija opće ideje o upravljanju, *Pedagogijska istraživanja*, br. 1.

Dopunska literatura

- M. Kovačević, M. /ur./ (1991), *Psihologija, edukacija i razvoj djeteta*, Školske novine, Zagreb.
- Martin, M. (1993), *Obrazovanje, tržište i država*, Zagreb, Educa.
- Matijević, M. /ur./ (1994), *Pluralizam u odgoju školstvu*, Katehetsko salezijanski centar, Zagreb.
- Walford, Geoffrey /ur./ (1992), *Privatne škole, iskustva u deset zemalja*, Zagreb, Educa.
- Miliša, Z. i Takšić, V. (1991), *Studenti i politika*, *Radovi Filozofski fakultet u Zadru*, sv. 30., str. 211.- 230.,
- Miliša, Z. (1999), *Autoritarni i autoritarni nastavnik*, u *Zborniku radova s međunarodnog skupa u Rijeci*, Filozofski fakultet u Rijeci, str. 144.-151.
- Goja, J. (1998), *Tranzicijski problemi teorije obrazovanja: funkcionalna i konfliktna perspektiva*, *Sociologija sela*, Vol. 36., br. 1-4., str. 89.-102.
- Previšić, V., Hrvatić, N. i Posavec K. (2004), *Socijalna distanca prema nacionalnim ili etničkim i religijskim skupinama*, *Pedagogijska istraživanja*, br. 1.
- Kuvljesky, W. P. (1977), *Odnos između obrazovne politike i potreba ruralnog razvitka: konceptualni osvrt.*, *Sociologija sela*, Vol. 15., (No) 58., str. 94.-101.

ODGOJ I OBRAZOVANJE U KONTEKSTU EUROPSKIH VRIJEDNOSTI

sveučilišni diplomski studij pedagogije,
izborni kolegij, P1+S1 sati nastave, 3 ECTS boda,
nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
šifra kolegija: DPEI12

Okvirni sadržaj kolegija

Analiza društveno-kulturnih vrijednosti u europskom kontekstu; Analiza ciljeva odgoja i obrazovanja u europskom kontekstu; Vrijednosti /ciljevi pluralističkog/ multikulturalnog društva; Kompatibilnost i inkompatibilnost društvenih i odgojno-obrazovnih ciljeva; Načini, metode, sredstva ostvarenja odgojno-obrazovnih vrijednosti/ciljeva – znanje, obrazovanje/samoobrazovanje, demokracija, ljudsko pravo, građansko pravo, sloboda mišljenja i govora, interkulturalna kompetencija, odgovornost, inicijativnost, samopouzdanje, poduzetnički duh, stvaralaštvo, kompetentnost; Sukob društveno-kulturnih vrijednosti; Kriza morala; Sustavi školstva kao sredstva za rješavanje krize morala i njihova učinkovitost.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Student će se osposobiti za analitičko i kritičko razmatranje društveno-kulturnih vrijednosti multikulturalnog europskog mozaika. Također, student će se osposobiti za promišljanje one odgojne prakse koja vodi ostvarenju suvremenih vrijednosti/ciljeva odgoja i obrazovanja u europskom kontekstu, odnosno za korigiranje prakticiranih načina, metoda i sredstava koji narušavaju dobru praksu odgoja i obrazovanja.

Oblici provođenja nastave: predavanja, radni zadaci, diskusije, eseji, manja istraživanja, pojedinačne i grupne konzultacije.

Način praćenja rada studenta i provjere znanja: permanentno praćenje rada studenta tijekom nastave i pismeni ispit.

Način polaganja ispita: pismeni ispit (test znanja).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija: primjena upitnika za evaluaciju nastavnog rada

Obvezna literatura

- Dryden, G. i Vos, J. (2001), *Revolucija u učenju, Kako promijeniti način na koji svijet uči*, Zagreb: Educa.
- Gehrmann, S. i Krüger Potratz, M. (ur.), (2011), *Europsko obrazovanje koncepti i perspektive iz pet zemalja*, Zagreb: Školska knjiga
- Gehrmann, S. i Helmchen, J. (ur.), (2013), *Europsko obrazovanje učitelja i nastavnika - na putu prema novom obrazovnom cilju*, Zagreb: Školska knjiga
- Haydon, G. (1997), *Teaching About Values, A new approach*, London: Cassell.
- MacGilchrist, B., Myers, K. i Reed, J. (2004), *The Intelligent School*, London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.

Dopunska literatura

- Bec, U. (2004), *Moć protiv moći u doba globalizacije*, Zagreb: Školska knjiga.
- Bruner, J. (2000), *Kultura obrazovanja*, Zagreb: Educa.
- Jull, J. (1995), *Vaše kompetentno dijete: Za nove temeljne vrijednosti obitelji*, Zagreb: Educa.
- Madelin, A. (1991), *Osloboditi školu: Obrazovanje à la carte*, Zagreb: Educa.
- Milardović, A. (urednik) (2003), *Europa 2020, Scenariji promišljanja budućnosti EU i jugoistočne Europe*, Zagreb: Centar za politološka istraživanja.
- Nathan P. Gardels (urednik) (1999), *Na kraju stoljeća: razmišljanja velikih umova o svom vremenu*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo.
- Nathan P. Gardels (urednik) (1999), *Na kraju stoljeća: razmišljanja velikih umova o svom vremenu*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo.

3.3. Nastavni plan sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije

Sveučilišni diplomski dvopredmetni studijski program pedagogije utemeljen je na suvremenim znanstvenim i stručnim spoznajama iz područja odgoja i obrazovanja, a studij se realizira na deduktivno-induktivnom pristupu. U kombinaciji sa studijskim sadržajima drugih društvenih znanosti omogućuje usvajanje općih i posebnih znanja i općih posebnih kompetencija.

Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije sastoji se od obveznih i izbornih kolegija.

Obvezni kolegiji su kontinuirano raspoređeni tijekom studija i obuhvaćaju sadržaje koji čine osnovnu strukturu grana pedagogijske znanosti te relevantnih subdisciplina pedagogijske znanosti. Pozicija je obveznih kolegija u studijskom programu fiksna s obzirom na njihovu međusobnu uvjetovanost i slijede načela razvoja kurikuluma (postupnost, koncentričnost, odnos općeg i posebnog, funkcionalnost slijeda).

Izborni kolegiji s matičnog odjela i drugih sveučilišnih odjela su raznovrsni i zastupljeni već od prve godine studija, a omogućuju studentu interdisciplinarno/multidisciplinarno promišljanje odgojno-obrazovnog fenomena i osobni izbor prema vlastitom interesu. Obvezni i izborni kolegiji omogućuju osobno profiliranje.

Odjel pedagogije će dio obveznih i izbornih kolegija iz studijskog programa pedagogije ponuditi i drugim Odjelima Sveučilišta u Zadru.

Ritam studiranja određen je prema godinama i semestrima studijskog programa. Akademski godina sastoji se od dva semestra. Sveučilišni diplomski dvopredmetni studij pedagogije traje dvije godine odnosno četiri semestara i nosi ukupno najmanje 120 ECTS bodova koji su raspodijeljeni na sljedeći način. Obvezni predmeti studija pedagogije nose ukupno najmanje 55 ECTS bodova. Preostalih najmanje 5 ECTS bodova u studiju pedagogije student stječe iz ponude izbornih kolegija matičnog odjela i ostalih sveučilišnih Odjela Sveučilišta u Zadru.

U svakom semestru student mora u zbirnoj kombinaciji pedagogija i drugi studijski predmet (program), izvršavanjem obveza iz obveznih i izbornih kolegija, steći najmanje 30 ECTS bodova koji su raspodijeljeni na sljedeći način: u studiju pedagogije najmanje 14 (14 – 16) ECTS bodova i 14 – 16 ECTS bodova u drugom studijskom predmetu (programu).

Red kolegija po semestrima definiran je nastavnim planom sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije, a nastavnim programom studijskog predmeta određena je bodovna vrijednost kolegija, broj sati, načini izvođenja nastave i usvajanja znanja, te obveze studenata i način polaganja ispita.

Tablice koje slijede prikazuju kolegije sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije prema semestrima studiranja (Nastavni plan).

Nastavni plan (popis kolegija sa šiframa)

1. GODINA

1. semestar

Nastavnik	Šifra	Obvezni kolegiji	Oblik i sati nastave			ECTS bodovi
			P	S	V	
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican	DPEO101	<i>Teorije odgoja i obrazovanja</i>	2	2	0	4
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican	DPEO102	<i>Andragogija 1</i>	2	2	0	5
prof. dr. sc. Izabela Sorić	DPEO103	<i>Edukacijska psihologija</i>	1	2	0	4
Ukupno			5	6	0	13
Nastavnik		Izborni kolegiji				
	DPEI	<i>Izborni kolegiji studija pedagogije*</i>				3
		<i>Kolegiji s drugih sveučilišnih Odjela</i>				

2. semestar*

Nastavnik	Šifra	Obvezni kolegiji	Oblik i sati nastave			ECTS bodovi
			P	S	V	
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican	DPEO201	<i>Teorije odgoja i obrazovanja u praksi</i>	1	1	0	5
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican	DPEO202	<i>Andragogija 2</i>	2	2	0	5
prof. dr. sc. Igor Radeka	DPEO203	<i>Komparativna pedagogija</i>	2	1	0	4
Ukupno			5	4	0	14
Nastavnik		Izborni kolegiji				
	DPEI	<i>Kolegiji studija pedagogije*</i>				3
		<i>Kolegiji s drugih sveučilišnih Odjela</i>				

2. GODINA

3. semestar

Nastavnik	Šifra	Obvezni kolegiji	Oblik i sati nastave			ECTS bodovi
			P	S	V	
doc. dr. sc. Rozana Petani,	DPEO301	<i>Obiteljska pedagogija</i>	2	2	0	4
prof. dr. sc. Zora Zuckerman	DPEO302	<i>Metodika rada pedagoga</i>	2	0	3	4
prof. dr. sc. Igor Radeka .	DPEO303	<i>Povijest pedagogijskih teorija</i>	2	1	0	4
Ukupno			6	3	3	12
Nastavnik		Izborni kolegiji				
	DPEI	<i>Kolegiji studija pedagogije*</i>	1	1	0	3
		<i>Kolegiji s drugih sveučilišnih Odjela</i>	1	1	0	

4. semestar

Nastavnik	Šifra	Obvezni kolegiji	Oblik i sati nastave			ECTS bodovi
			P	S	V	
	DPEDR1	<i>Diplomski rad</i>				15
Ukupno						15

* Svake ak. god. - za svaki semestar u ponudi je više kolegija iz liste izbornih kolegija studija pedagogije - studenti osobno odabiru

Popis izbornih kolegija sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije s nastavnicima, brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavnik	Šifra	Obvezni kolegiji	Oblik i sati nastave			ECTS bodovi
			P	S	V	
Jelena Vlahović, pred.	DPEI01	<i>Domska pedagogija</i>	1	1	0	3
izv. prof. dr. sc. Iris Tičac,	DPEI02	<i>Filozofska antropologija i etika*</i>	1	1	0	3
prof. dr. sc. Igor Radeka	DPEI03	<i>Umijeća nastavnika</i>	2	1	0	3
prof. dr. sc. Zora Zuckerman	DPEI04	<i>Prevenција ovisnosti modernog doba</i>	1	1	0	3
izv. prof. dr. sc. Stjepan Jagić	DPEI05	<i>Pedagogija slobodnog vremena</i>	1	1	0	3
doc. dr. sc. Rozana Petani	DPEI06	<i>Pedagoško savjetovanje</i>	1	1	0	3
prof. dr. sc. Slavica Bašić	DPEI07	<i>Teorije kurikuluma</i>	1	1	0	3
izv. prof. dr. sc. Stjepan Jagić,	DPEI08	<i>Interkulturalne vrijednosti turizma</i>	1	1	0	3
	DPEI09	<i>Muzejska pedagogija</i>	1	1	1	3
	DPEI10	<i>Odgoj i vrijednosti</i>	1	1	0	3
	DPEI11	<i>Obrazovne politike</i>	1	1	0	3
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,	DPEI12	<i>Odgoj i obrazovanje u kontekstu europskih vrijednosti</i>	1	1	0	3
		<i>Kolegiji s drugih sveučilišnih Odjela</i>				

* Ne upisuju studenti koji studiraju filozofiju u kombinaciji s pedagogijom

3.4. Popis kolegija koje studenti mogu izabrati s drugih sveučilišnih Odjela u Zadru

Studenti mogu izabrati i upisati izborni kolegij predložen u Nastavnom planu za pojedine semestre s drugih sveučilišnih Odjela Sveučilištu u Zadru. Popis izbornih kolegija utvrđuje se svake akademske godine nakon usuglašavanja i pristanka pojedinih sveučilišnih Odjela Sveučilišta.

3.5. Popis kolegija i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku

Program studija pedagogije nije pripremljen za izvođenje na stranom jeziku u ak. god. 2013./2014.

3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova

Student koji je ranije studirao na nekom drugom diplomskom studiju Sveučilišta u Zadru ili drugom Sveučilištu, pa studij promijeni, na njegov zahtjev može mu se kao izborni predmet priznati predmet koje je slušao i položio na tom prethodnom studiju.

Student koji je na diplomskoj razini ranije studirao pedagogiju na drugomu Sveučilištu u Hrvatskoj, može upisati nastavak studija pedagogije na onoj razini na koju je dospio za prethodnog studija (moraju biti ostvareni uvjeti upisa za višu godinu studija s kojega prelazi), pri čemu mu se priznaju svi ranije ostvareni ECTS-bodovi. Odluku o tome, uključujući i polaganje eventualnih razlika - kad one postoje, donosi Stručno vijeće Odjela za pedagogiju.

3.7. Način završetka studija

Student/ica završava diplomski studij nakon položenih obveznih, izbornih kolegija i obranjenog diplomskog rada na pedagogiji (najmanje 60 ECTS bodova) i izvršenih studijskih obveza druge studijske grupe - 60 ECTS-a (zbirno najmanje 120 ECTS bodova)

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

Odluku o nastavku diplomskog dvopredmetnog studija pedagogije onih studenata koji su izgubili pravo studiranja donosi Stručno vijeće Odjela za pedagogiju sukladno propisima Odjela za pedagogiju, Sveučilišta u Zadru te pozitivnom hrvatskom zakonodavstvu.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesto izvođenja studijskog programa

Studijski program izvoditi se na Odjelu pedagogije i dijelom na drugim sveučilišnim Odjelima Sveučilišta u Zadru.

4.2. Podatci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija

Odjel za pedagogiju raspolaže s jednom učionicom (213), a za izvođenje nastave s drugim studijskim grupama, koristi dvoranu 143. S obzirom na nepredviđen broj studenata u izbornim kolegijima koriste se i drugi raspoloživi prostori.

Nastavnici i suradnici, ukupno 12, smješteni su u 7 radnih soba. Odjel raspolaže adekvatnom, osnovnom opremom za izvođenje nastave.

4.3. Imena nastavnika i suradnika koji sudjeluju u izvođenju programa

Podatci o nastavnicima i suradnicima dostupni su na Web stranicama navedenih Odjela.

Odjel za pedagogiju

prof. dr. sc. Zora Zuckerman,
prof. dr. sc. Slavica Bašić,
prof. dr. sc. Igor Radeka,
izv. prof. dr. sc. Dijana Vican,
izv. prof. dr. sc. Stjepan Jagić,
doc. dr. sc. Jasmina Vrkić Dimić,
doc. dr. sc. Rozana Petani,
dr. sc. Marija Buterin, v. asist.,
dr. sc. Matilda Karamatić Brčić, v. asist.,
dr. sc. Daliborka Luketić, v. asist.,
dr. sc. Ana Marija Rogić, v. asist.
Jelena Vlahović, pred.,

Odjel za psihologiju

prof. dr. sc. Izabela Sorić,
mr. sc. Lozena Ivanov, v. pred.,

Odjel za filozofiju

izv. prof. dr. sc. Iris Tičac

4.4. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave

Metodička praksa realizira se posebnim ugovorom između Sveučilišta u Zadru i sljedećih osnovnih i srednjih škola u Zadru:

- Srednja Obrtnička škola "Gojko Matulina", Zadar
- Osnovna škola "Petar Preradović", Zadar
- Osnovna škola "Šimuna Kožičića Benje", Zadar
- Dječji vrtić "Sunce", Zadar

4.5. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika

Optimalan broj studenata je 50.

4.6. Procjena troškova studija po studentu

Cijena studija po studentu izračunava se prema formuli za izračun troškova studija po studentu na razini Sveučilišta u Zadru.

4.7. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa pedagogije

Praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa provodi Povjerenstvo za kvalitetu Odjela i Ured za kvalitetu Sveučilišta u Zadru.